

Hivern 2013

Núria de Gispert: “Les relacions amb Espanya han de ser de tu a tu”

Porta tota una vida dedicada a la política catalana. Advocada de professió, Núria de Gispert inicià la seva carrera política als anys 80, de la ma d'Unió Democràtica i com a membre de la Federació de Convergència i Unió. Amb la presidència del Parlament de Catalunya diu haver assolit el que per a ella és l'últim graó en la seva trajectòria política. Abans d'ocupar aquest càrrec per primer cop el 2010 i de ser novament escollida el passat desembre de 2012, de Gispert va ser diputada per Barcelona i consellera de Governació i de Justícia, d'aquesta última en dues ocasions, amb el president Pujol. Són molts anys els transcorreguts a les fileres del govern i també a les de l'oposició. De tots aquests anys, aquests són per la presidenta els més complicats, però també els més encoratjadors. Assegura que és un honor viure com a presidenta del Parlament aquests moments tan històrics per a Catalunya. Parlem amb ella sobre com afronta aquesta desena legislatura i sobre quines qüestions marcaran l'agenda política dels propers anys a Catalunya, entre elles, la consulta sobre el dret a decidir del poble català.

L'entrevista va ser realitzada el passat 16 de gener de 2013, una setmana abans de celebrar-se el primer Ple en què es va aprovar la declaració de Sobirania al Parlament de Catalunya.

Quin balanç fa de la seva primera etapa com a presidenta del Parlament de Catalunya?

Primer de tot, positiu, entre d'altres coses perquè crec que obrir-se a una nova experiència és molt important, i per a mi, que portava i porto molts anys en l'Administració Pública i en la política, l'últim graó era la presidència del Parlament, i va ser un gran honor el poder arribar a ser-ne la presidenta. En segon terme, ha estat una legislatura molt complexa, molt complicada, jo diria que molt intensa. Ha durat dos anys però per mi ha estat com si hagués durat quatre, perquè quan mires el nivell d'iniciatives que s'han dut a terme, el nivell de debats, el nombre de sessions plenàries, de reunions de comissions... Ha estat pràcticament quasi igual en molts aspectes a una legislatura ordinària de quatre anys. Això vol dir que realment aquesta intensitat s'ha viscut, no només pel contingut de la feina que s'ha fet sinó també pel moment social i polític, i per tant jo crec que en aquest sentit ha estat una legislatura diferent. Jo havia viscut el Parlament des de diferents posicions, ja com a diputada quan estava al grup parlamentari de Convergència i Unió a l'oposició, durant 7 anys, i com a membre del govern durant quasi 10 anys. Per tant, coneixia bastant l'àmbit parlamentari, la relació amb els grups parlamentaris, i aquests dos darrers anys han estat realment molt diferents en molts aspectes, però molt enriquidors.

Quina és ara mateix la prioritat de l'agenda parlamentària?

Crec que podem dir que ve a ser una continuïtat del que han estat aquests dos darrers anys. Hi ha un àmbit, que és el social, l'econòmic, el de la crisi, que no només és obligat sinó que és el que està passant, i des del Parlament de Catalunya se seguirà treballant per intentar buscar alternatives i fórmules que ajudin a sortir de la crisi. Realment és un moment molt complicat per la societat catalana, molt difícil. Un país com el nostre és un país que sempre ha estat en primera línia, en aspectes positius, i per desgràcia també està en primera línia en el moment en què estem vivint aquesta crisi. Jo diria que en aquests moments no hi ha cap família catalana que no estigui patint a les seves pròpies carns un tema preocupant de significació social.

D'altra banda, el moment polític és realment molt important. Quan he dit que és una continuïtat és perquè les coses no surten d'un dia per l'altre ni perquè sí, sinó que tenen un moment que esclaten i aquest moment en què esclatà, moment polític difícil per a Catalunya, va ser la sentència de l'Estatut. Després de sis anys d'agonia estatutària arriba una sentència que, si ja pel camí s'havien deixat molts llençols, va significar una certa humiliació en el sentit que encara va ser molt pitjor, van laminar aquells aspectes que realment s'havia pensat que eren els necessaris per poder modificar l'estatus de Catalunya. I des d'aquell moment el camí ha anat *in crescendo*.

La legislatura passada va acabar amb dues resolucions, una al mes de juliol, molt important i aprovada per una gran majoria de diputats, que era la referent al pacte fiscal. Aquest era el projecte del Govern, l'únic projecte, perquè ja el govern Mas quan va assolir la presidència estava enmig de la crisi econòmica i per tant poques coses podia prometre, i en canvi va posar com un tema elemental, important i cabdal per la sortida de Catalunya de la crisi el pacte fiscal.

Aquest es va aprovar el mes de juliol de 2012. I el mes de setembre de 2012, el mateix dia que s'obria el debat de política general, el president de la Generalitat, als 30 segons d'iniciar el seu discurs, va dir que convocava eleccions anticipades i en aquell mateix debat es va aprovar una resolució en la qual ja començava el dret a decidir. Des de que dies passats en la seva reunió amb el president del Govern espanyol no va haver-hi llum possible per començar a parlar de veritat del pacte fiscal, el president Mas va considerar que s'havien d'avançar eleccions, que la ciutadania catalana necessitava d'alguna manera una esperança de futur i tant el seu partit com altres d'aquest Parlament van enfocar les eleccions anticipades cap a aquest dret a decidir, que és la possibilitat o el dret dels catalans i catalanes a decidir el seu futur. Això és el que marcarà, com a mínim, aquest inici de legislatura, i dic inici perquè la legislatura ha de durar quatre anys però en aquests moments mai ho sabrem, però el que sí que està clar és que el dret a decidir i les fórmules que s'hagin d'utilitzar perquè es pugui expressar el poble de Catalunya les veurem en el dia a dia en aquests primers mesos d'aquesta legislatura. Tant és així que en el proper Ple, que serà el primer Ple ordinari d'aquest període de sessions, un dels punts serà el que comunament s'ha dit la declaració institucional sobre el dret a decidir, però que de fet és una proposta de resolució en la qual s'està intentant que molts grups parlamentaris s'hi sumin i que en definitiva serà una continuïtat d'aquella resolució de la darrera legislatura en la qual ja es plantejava la necessitat de defensar el dret a decidir del poble de Catalunya.

Després reprendreu aquesta qüestió. En el seu discurs com a nova presidenta del Parlament vostè va defensar el dret a decidir i l'assoliment 'd'unes relacions diferents amb Espanya'. En quin sentit diferents?

Preparant aquest discurs m'havia rellegit el discurs anterior, de fa dos anys, i el que intentava era explicar en el primer dia d'aquesta desena legislatura on érem. I per tant en quin moment estàvem i cap a on volíem anar. Vaig parlar de la crisi econòmica, de la situació de les famílies catalanes i del dret a decidir com un dels elements clau que havien donat lloc a aquestes eleccions anticipades i a que molts partits polítics defensessin en el seu programa electoral el dret a decidir. Hi havia doncs en aquest sentit una majoria parlamentària. És per això pel que jo vaig creure necessari parlar d'aquests temes perquè als menjadors de casa se'n parla.

Respecte les relacions diferents amb Espanya, ho deia en el sentit que no es pot trencar la relació amb Espanya, però si som conscients que sí ha d'haver-hi relacions, i crec que ha d'haver-hi, aquestes han de ser diferents. I diferents en quin sentit? Doncs de tu a tu. Nosaltres sempre hem defensat la relació bilateral. Crec que després de 32 anys d'intentar entendre'ns amb Espanya, i la història ho pot explicar amb moltíssims exemples i jo des de la meua experiència podria parlar molt dels diferents moments en els que les relacions han estat millor o pitjor, la voluntat del govern català d'intentar entendre'ns i la voluntat del Parlament de Catalunya d'intentar entendre's amb Espanya s'ha trencat, s'ha vist impossible. Quan dos no es posen d'acord, per molt que un vulgui, és difícil. I malgrat això jo advoco per unes relacions diferents, per unes relacions que han de passar forçosament pel diàleg, i per entendre la posició de cada un.

Vostè aposta pel diàleg amb Espanya, però des del govern central asseguren que no hi ha res a parlar sobre la celebració d'una consulta o referèndum a Catalunya. Sent així, com ens entendrem?

És difícil. Jo ahir sentia el que deia el portaveu del Govern, que al final ens prohibiran o diran que és inconstitucional respirar en català. És una broma, però una mica dona aquesta sensació. No hem començat cap tràmit, no s'ha fet cap Ple ordinari, el primer el tindrem el 23 de gener, i ja portem dos o tres mesos que des de Madrid no hi ha Consell de Ministres en què la portaveu no surti dient alguna cosa en contra del dret a decidir, de la consulta, de que ja tenen preparada tota la maquinària jurídica, del Tribunal Constitucional... i dius, però si encara no hem començat!, El que hauria de pensar aquesta gent és parlar-ne, perquè parlant la gent s'entén. El que no pot ser és que d'entrada tu ja siguis culpable, ja ho fas malament, ja t'equivoques, ja ets inconstitucional. Jo crec que el que hem de fer, malgrat aquesta realitat, és intentar fer veure, intentar fer entendre i demostrar amb fets que les coses es poden fer i que per tant no es tracta de tenir sempre el Tribunal Constitucional com el salvador de la pàtria sinó que quan Catalunya pretengui fer una consulta, el que haurà de fer és demanar autorització a l'Estat, no al Tribunal Constitucional, a l'Estat. Doncs que contestin. Però que no diguin que ho portaran al Constitucional perquè no té gaire sentit. El primer que haurien de fer és respondre i donar les seves raons per les quals consideren que no se'ns ha d'autoritzar. Jo crec que serà molt complicat, molt difícil, però no hem de frenar la voluntat de diàleg que crec que hem de tenir sempre.

També va parlar 'd'esperança i de confiança en les nostres forces'. Podem tenir-la si no ens permeten o no accepten que Catalunya faci una consulta pel dret a decidir o si bé tot i fer-la aquesta no és vinculant?

Primer de tot el camí és complicat i segur que se'ns complicarà. Hem d'intentar arribar a poder fer la consulta. Jo crec que en aquest moment la il·lusió ha d'estar en això, de la mateixa manera que enmig d'una crisi tremenda l'11 de setembre passat van sortir un milió i mig de persones amb caràcter reivindicatiu fort, però festiu. No estaven emprenyats, estaven il·lusionats. Crec que això no ho hem de perdre. És lògic que l'esperit d'aquell 11 de setembre durés uns 15 dies, però després això s'ha mantingut. Jo em trobo amb molta gent en molts llocs que continuen tenint il·lusió i que tenen esperança per un futur millor. I l'obligació nostra com a polítics és intentar mantenir-lo, no enganyant, dient la veritat, dient que si treballem i ho fem bé, tot és possible. Per tant, en aquest moment, quin és el camí i quin és l'objectiu? Poder fer la consulta. Doncs esgotem tots els *tempus* que tinguem i tots els mecanismes de què disposem per poder-la fer. Si arriba un moment en que ens diuen que no, doncs ja veurem, ja tindrem una alternativa, però avui per avui no ho sabem, avui per avui el que sí sabem és que buscarem la manera legal per poder-la fer. I tenim un exemple molt recent i molt al costat, que és el d'Escòcia, que en dos dies es van posar d'acord, i això vol dir que no és impossible. Aquella Constitució també dona el dret al referèndum a l'Estat i no pas a una regió, i malgrat això el president del Regne Unit que va fer? Va delegar aquesta possibilitat en el president d'Escòcia. Això també es podria fer aquí.

No hi hauria cap problema, no seria inconstitucional. Tot és possible si hi ha voluntat política i per això jo continuo mantenint la via del diàleg perquè crec que és molt important. Hem de buscar no les arestes sinó aquells camins amb els quals puguem arribar amb un possible acord.

Per a aquesta X legislatura vostè ha demanat als diputats que no caiguin en 'la brega, la desqualificació i l'insult'. Podem assolir els grans reptes que tenim per davant amb un Parlament que cau en la brega, la desqualificació i l'insult?

Jo crec que no perquè caiguem s'ha d'obviar i per tant jo crec que és bo dir-ho i repetir-ho en un discurs d'inici d'una legislatura en un Parlament tant plural com el que tenim, i en un Parlament en el que, si no m'equivoco, el 45% de parlamentaris són nous, i això vol dir que aquests nous diputats no ho han sentit mai, ni han viscut mai com es debat parlamentàriament. I per tant vaig creure oportú parlar-ne, perquè una cosa és el debat polític i ideològic, l'oposició aferrissada... tots tenen dret a poder explicar, dir i defensar allò que creguin que és el seu model de país, però hem de ser curosos amb les formes, hem de saber dir les coses, hem de respectar el contrincant.

I el respecte és molt important, per tant jo vaig creure que era bo dir-ho i que una cosa és no entendre't políticament i una altra és fer-ho des de, ja no dic l'amistat, però si des d'una relació cordial i feta amb dignitat. Ara, tenim un parlament molt plural, molt difícil, molt diferent, i a més molt nou, i això requereix que de mica en mica tothom es vagi acostumant. Crec que els primers moments han estat força positius, penso que tothom fa esforços per tenir una bona relació de passadís, i per aquí es comença. Tu pots ser molt contrari a les idees d'un grup i en canvi tenir una relació correcta i prendre't un cafè.

D'altra banda, hi ha certs elements com ara el conflicte continu i les acusacions de tot tipus entre els partits, els casos de corrupció, el desacord en qüestions de gran importància... que estan generant desafecció entre la població envers els seus dirigents polítics. Hi ha la percepció, subscripta per diverses enquestes, de manca de credibilitat i de confiança en la classe política. Què en pensa d'això? Com es pot reconduir?

A mi personalment, que porto anys en política, em sap greu perquè realment hem anat a pitjor en aquest sentit, i aquella afecció política que havia en els primers anys de la democràcia després s'ha anat perdent. També és veritat que això passa en els països amb tradició democràtica de molts i molts anys. Però això no treu que intentis buscar sempre maneres de fer, o alternatives o sistemes que t'ajudin a apropar-te al ciutadà.

Penso també que per raó de la crisi econòmica, que és un gravíssim problema, hi ha conceptes i hi ha valors que prenen encara més força en la vida de les persones. Un d'ells és la solidaritat, i un altre és buscar alternatives al moment dur que vius, i l'exemple de l'11 de setembre per mi és molt important. Aquell dia va sortir moltíssima gent al carrer, i tothom tenia una il·lusió, una esperança, i confiaven en els polítics. A l'endemà, tots els mitjans de comunicació preguntaven 'i ara què?', i era una mica la mateixa pregunta que s'havien fet els ciutadans després de la

manifestació del 10 de juliol de 2010 després de la sentència de l'Estatut. Llavors recordo que en alguns mitjans deien 'bé, i ara què faran els polítics?', i els polítics van respondre. Jo crec que això també ha ajudat a apropar més la política a la ciutadania.

Una altra cosa són els casos de corrupció, que a més en molts casos es magnifiquen, que a més a més en molts casos es considera pel que diu aquell mitjà que aquella persona és culpable i la seva presumpció d'innocència no s'ha respectat, i potser en molts casos -precisament dels que s'està parlant aquestes setmanes- ni tan sols ha hagut una imputació directa... Tot això per al ciutadà és una mica complex. Si surt al diari sembla que és veritat, si ho diuen les xarxes socials sembla que això és claríssim, i moltes vegades tot això no és veritat, i no acaba en res. I quan no acaba en res ja ningú s'assabenta i tu ja has quedat tocat, amb allò que deien molts de la 'pena del telediari'. Per tant, està clar que això allunya el ciutadà de la política però jo també dic moltes vegades que la política, entesa com una mena de professió, és com qualsevol altre, de bons i de dolents n'hi ha a tot arreu. Tots som de carn i ós, i tots som persones i depèn del que tu posis com a prevalença dels teus valors, de la teva manera d'entendre la política com un servei, trobaràs o no trobaràs pel camí gent que no s'ho prengui d'aquesta manera o que sigui corrupta.

Jo sempre dic que a mi m'ha estat molt fàcil treballar en política i la majoria de polítics que he tractat mai han tingut un problema en aquest sentit. Per tant defenso en aquest sentit la política i la defenso en majúscules.

Parlem de governabilitat. Abans CiU comptava amb el recolzament del Partit Popular en temes econòmics i socials, però no nacionals. Ara compta amb Esquerra Republicana de Catalunya per temes nacionals, però tenen posicions molt distants en matèria econòmica i social. Es pot tenir així el govern fort al qual s'aspira i que tant es necessita ara mateix?

Es pot tenir més fort del que es tenia a la legislatura passada, per una raó fonamental, perquè en la legislatura passada hi va haver un acord, és cert, amb el Partit Popular, sobretot en tot el que eren les lleis de pressupostos, que són les més importants de cada anualitat, i també en alguns temes, però no en tots. No havia un acord, per entendre'ns, escrit de legislatura i de governabilitat. En aquesta legislatura el president Mas va considerar que si ell no podia tenir un govern fort requeria i necessitava formar-lo, i per això va convidar a Esquerra Republicana i al Partit Socialista a entrar en el Govern. Amb els socialistes això no va ser possible, però en canvi si va arribar amb un acord de governabilitat amb Esquerra Republicana, un acord que està escrit, que obliga les dues parts i que en alguns aspectes Esquerra Republicana se sentirà lliure de votar el que sigui però en la majoria estarà al costat del Govern, i per tant, si això és així jo crec que de cara al Govern i a la seva governabilitat ho tindrà més fàcil. Està per veure, ha passat un mes, però de moment la impressió que jo tinc és que funciona millor que la legislatura passada.

Últimament es parla molt de la coherència o no que té el fet que el soci de govern sigui a l'hora el cap de l'oposició. Què en pensa vostè d'això?

Jo crec que això és la llei. La llei determina. Tal com diu la llei taxativament és cap de l'oposició aquell diputat que té més diputats a la Cambra després del partit del Govern. En aquest cas és Esquerra Republicana, i Esquerra Republicana no ha entrat al Govern. És un pacte de governabilitat, és un pacte parlamentari, però ell continua estant aquí com a cap de l'oposició, de tal manera que jo vaig signar al cap de 24 hores el nomenament del Sr. Oriol Junqueras com a cap de l'oposició.

Respecte a la declaració de sobirania, CiU i ERC han decidit suprimir del text l'estat propi per acostar així postures amb ICV i PSC i que aquests s'hi sumin a la declaració, reforçant el concepte del dret a decidir. Però decidir sobre què? Perquè si atenem a la manifestació de l'11S i al clima posterior que s'ha generat entre la societat els ciutadans esperen decidir sobre si volen o no ser un estat propi. Anna Simó diu que algun dia els partits s'hauran de mullar i dir per a què volen la consulta. Segons vostè, per a què la volem?

Està clar, algun dia, però no necessàriament en el primer pas d'aquest camí. I si el que volem és la màxima unitat, i el que volem per aconseguir la possibilitat de fer la consulta de cara a l'Estat espanyol és millor ser 100 diputats que no pas 70, és millor arribar a 107 que no pas a 84. Per tant penso que ha estat un bon pas la possibilitat de dir parlem de dret a decidir, parlem del dret a fer una consulta, perquè això permetrà que aquells partits que potser han dit que com que s'ha posat això i s'ha anat més enllà nosaltres no hi estem d'acord, s'hi apuntin i comencem de nou i ho fem entre tots. Uns hauran de cedir cap avall i altres cap amunt. Jo crec que és bo, sent sobretot el primer pas. Algun dia ens haurem de mullar, està clar, però el dia que ens haurem de mullar ja arribarà.

Davant tots aquests reptes que s'hauran d'afrontar en aquesta legislatura, quin paper vol desenvolupar com a presidenta del Parlament de Catalunya?

Com a moment històric per a mi és un orgull, perquè penso que realment, passi el que passi, estem vivint moments molt diferents. He tingut la sort de viure la Generalitat provisional, l'inici de la Generalitat reinstaurada, tots els primers anys del president Pujol, he viscut el ser diputada... i per tant veus el que és el Govern i el que és el Parlament. I ara afrontar aquesta desena legislatura com a presidenta del Parlament en un moment delicat per la ciutadania però en un moment il·lusionador pel que pugui ser Catalunya en el futur per mi és molt important i molt encoratja

